Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

cpkp centrum pro komunitní práci

Beroun

ZÁPIS Z PRACOVNÍ SKUPINY

OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Název projektu	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Beroun a spádového území 2019 – 2023
Číslo projektu	CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006548
Přítomni	Viz prezenční listina
Datum a čas	15. 5. 2018, 16 – 18 hodin
Místo konání	Klub důchodců Beroun - U Kasáren 813, Beroun - 1. patro
Facilitace PS	Martina Macurová (CPKP střední Čechy)

- V úvodu, společném pro pracovní skupiny „Osoby ohrožené sociálním vyloučením“ a „Rodiny s dětmi“, Martina Macurová (CPKP) a Iva Ludvíková (MěÚ Beroun, OSVZ) přivítaly účastníky setkání a omluvily starostu města Beroun Ivana Kůse. Následně seznámily přítomné s programem jednání. Martina Macurová představila CPKP střední Čechy a projekt „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Beroun a spádového území 2019 – 2023“, který společně s městem Beroun CPKP realizuje. Dále společně s Ivou Ludvíkovou nastínily aktuální situaci v rámci komunitního plánování a jeho další směrování v rámci ORP Beroun. Úvodní prezentace je přílohou tohoto zápisu.
- V rámci společného úvodu pro obě pracovní skupiny byl představen **projekt organizace Lomikámen** s názvem „S Lomikamenem úspěšně na trh práce“. Projekt je zaměřen na zaměstnávání osob s duševním onemocněním (zapojení na trh práce, tréninková pracovní místa, kurzy, pracovní diagnostika apod.). Projekt je tříletý a bude realizován do srpna 2020. Aktivity projektu jsou pro osoby s duševním onemocněním zdarma. Zároveň jsou v projektu zapojeni také zaměstnavatelé, kteří jsou otevřeni pomoci a jsou schopni poskytnout smysluplné pracovní místo pro osoby s omezením. Takové zaměstnavatele v současné době v Lomikamenu hledají.
- Následně se účastníci pracovních skupin rozdělili na dvě skupiny: „Rodiny s dětmi“ a „Osoby ohrožené sociálním vyloučením“ a každá skupina samostatně jednala. Dále následuje zápis jednání z pracovní skupiny **„Osoby ohrožené sociálním vyloučením“**:

- V úvodu byli členové pracovní skupiny seznámeni se základními informacemi souvisejícími s komunitním plánem platným do roku 2017. Dále s potřebou zaměřit se na vyhodnocení naplňování plánu z předešlých let a podchycení témat, která se nepodařilo vyřešit, a jsou stále aktuální.

- Proběhla debata o tom, že v době, kdy se tvořil předešlý střednědobý plán sociálních služeb (SSL) pro roky 2013 -2017, tzn. v letech 2011 a 2012, tak v Berouně byl menší počet SSL než v současné době. Situace se od té doby změnila.

CO JE TŘEBA ŘEŠIT, CO JE PROBLEMATICKÉ, CO SE NEDAŘÍ

Zaměstnávání znevýhodněných osob

- Z diskuze vyplynulo, že **chybí „sociálně ohleduplné zaměstnávání“**. Byly zmíněny případy, kdy zaměstnavatel zaměstnance vyhodí hned při prvním porušení pravidel (např. přijde pozdě do práce, přijde do práce opilý…). U těchto klientů je náročnější jejich zaměstnávání, ale ideálně by bylo potřeba ze strany zaměstnavatele „tolerantnější“ přístup.
- V rámci debaty bylo zmíněno, že **pracovní agentury** zprostředkují zaměstnání s velmi nevýhodnými podmínkami (náročná pracovní doba, bez dovolené apod.). V rámci projektů, kdy je pracovní pozice hrazena, tak zaměstnávání funguje. Je třeba **hledat pracovní uplatnění ale i mimo projekty**.
- Bylo zmíněno např. **vypisování veřejných zakázek**, ve kterých je součástí závazek, že v rámci zakázky bude **zaměstnáno určité procento znevýhodněných osob**.
- Z diskuze vyplynulo, že o **veřejně prospěšné práce** není zájem.

Senioři v nájemním bydlení

- Členové skupiny se shodli na tom, že velmi ohroženou skupinou jsou **senioři, kteří nebydlí ve vlastním bytě či domě**, **mají minimální důchod nebo nepobírají žádný, zemřel jim partner či partnerka a žijí sami** – nájemní bydlení. Objevil se názor, že se jedná o větší problém než v případě bezdomovectví. Proběhla diskuze na toto téma. Tito senioři pobírají dávky v maximální výši (pokud jim na ně vznikne nárok) a i přesto nemohou zaplatit komerční nájem. Nájmy se zvyšují, ale dávka se nezvýší. **Dávky nestačí na pokrytí živobytí těchto seniorů. Stávají se z nich bezdomovci**, protože neexistuje možnost, jak těmto lidem v rámci sociálních či dalších služeb pomoci. Tito senioři zatím žijí doma, ale je třeba situaci již preventivně řešit, aby nedošla až do fáze, kdy senior zůstane bez prostředků a bydlení. V diskuzi bylo dále zmíněno, že v současné době přicházejí do důchodového věku lidé, kteří si neplatili důchodové pojištění.

- Účastníci se shodují, že pro tyto osoby **neexistuje v současné době pomoc** a jedná se poměrně o zoufalou situaci. Navíc se o těchto lidech nemluví. Proběhla diskuze také na téma společenského ocenění seniorů a podpory společnosti, které se v současné době nedostává.

- Jaká je situace v ORP? Při debatě bylo potvrzeno, že výše uvedené je problém i ve Středočeském kraji. Co se týká menších obcí, tak zde zpětná vazba není. Zde spíše lidé bydleli ve svých domcích nebo jsou

zde obecní byty, kde jsou podmínky přijatelné. V Berouně není moc obecních bytů, město nemá možnosti.

- O jak velkou skupinu seniorů se jedná? Dle odhadů členů pracovní skupiny jsou to **stovky lidí**.

- Z výše uvedeného vyplývá, že chybí ubytovací kapacity ve smyslu **„chudobince"** pro nízkopříjmové osoby nebo lidi bez příjmu. V diskuzi bylo zmíněno financování SSL v rámci projektu Středočeského kraje, který je financován z EU prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost. Zde je nastavena podmínka, že klient musí pobírat důchod. Tuto podmínku výše zmiňované osoby často nesplňují a podpora pro tyto osoby v rámci projektu není možná.

- **Jaké jsou možnosti řešení této situace?** Účastníci se shodují na tom, že by pomohl funkční systém **sociálního bydlení** specificky pro dané cílové skupiny (jiná situace je v případě startovacích bytů např. pro klienty s duševním onemocněním a jiná situace v případě výše zmiňovaných seniorů). V tomto tématu jsou v současné době preferované spíše rodiny s dětmi. Ale zapomíná se také na „normální rodiny", kde je např. matka na mateřské dovolené a otec nemám vysoké příjmy, matky samoživitelky apod. Ukazuje se téma, že když člověk nebo rodina „spadne na dno", tak se podpora dostaví, ale ve fázi před „pádem" moc efektivní pomoci či podpory nefunguje. **Chybí taková pomoc a podpora, aby se lidé vůbec nepropadli na dno**, ze kterého je pak komplikované se dostat.

- **Co s tím můžeme dělat my v současné době?** Zazněly různé možnosti ke zvážení: Začít jednat s obcí? Popsat konkrétněji problém – konkrétní příběhy? Osvěta k politikům a mediím - vedení města? CPKP chce pokračovat v setkávání na Středočeském kraji (SK) a mimo jiné také konzultovat možnosti řešení v konkrétních případech, ve kterých není jasné, jak je řešit. Seznámit i na SK s konkrétními příběhy.

Nové prostory pro Denní centrum pro osoby bez přístřeší

- S ohledem na skutečnosti, že vedle Komunitního centra (KC) je ve výstavbě exkluzivní bytová čtvrt a na stále nenaplněnou potřebu navýšení počtu míst v MŠ, došlo k domluvě města s Farní charitou Beroun. Domluva spočívá v tom, že FCH uvolní prostory Denního centra pro osoby bez přístřeší v KC (ve výhledu do konce roku 2019) a v současné době se hledají náhradní vhodné prostory pro tuto sociální službu). V návrhu jsou budovy a prostor u nádraží.

Komunitní centrum v bývalých kasárnách

- V Komunitním centru bylo původně 9 neziskových organizací, které zajišťovaly různé sociální služby. V současné době již v prostoru komunitního centra je pouze část služeb, vytratil se duch komunitního centra. Dříve byly organizace stmelené, měly možnost se více osobně potkávat, pomohly si, všechny organizace tu již nemají své prostory (Dobromysl, Rodinné centrum Slunečnice a Azylový dům pro matky s dětmi zůstaly). Proběhla debata, zda bude Komunitní centrum 2.

Drogově závislí

- Magdalena o.p.s. jezdí i do obcí směr Hořovice, Rakovník. Mají klienty, kteří bydlí standardně, ale také klienty, kteří jsou dlouhodobě bez domova, a to je problém.
- Terénní práce s uživateli návykových látek – z diskuze vyplynulo, že nebylo zaznamenáno, že by kapacity nestačily. Čím menší je obec, tím uzavřenější je drogová scéna. **V rámci diskuze bylo domluveno, že by bylo přínosné udělat schůzku zástupců OSVZ a dotčených poskytovatelů.**

Nízkoprahová zdravotní služba

- V předešlém komunitním plánu bylo počítáno se zřízením nízkoprahové zdravotní služby. To se nenaplnilo.

Spolufinancování SSL od menších obcí

- V rámci diskuze se otevřelo téma, zda menší obce přispívají na financování SSL. Dle zkušeností v rámci pracovní skupiny k tomu spíše nedochází. Je snaha i v rámci komunitního plánování na toto působit, aby obce vzaly za své, že je třeba se na financování SSL podílet. Jedná se ale o systémový problém, který je třeba řešit. V rámci debaty padl názor, že by obce měly mít povinnost spolufinancovat SSL.

Bezbariérovost

- V diskuzi bylo pouze nastíněno bezbariérové bydlení a bezbariérové služby.
- Dále pak byla vznesena otázka, jak je to se „smyslovou bezbariérovostí"? Mají např. sluchově nebo zrakové postižené osoby přístup ke SSL, informacím? Z praxe se ukazuje, že pro poskytovatele SSL je obtížné pracovat s lidmi se smyslovými bariérami, pokud pro to nejsou podmínky – technické, tlumočení apod. Toto téma bylo pouze nastíněno pro případné další zpracování.

CO SE DAŘÍ

- Tato pracovní skupina byla zaměřena spíše na to, co se nedaří změnit či zlepšit. Přesto ale v rámci setkání byly zmíněny i věci pozitivní, co se daří. Nejedná se však o kompletní výčet. Pozitivních věcí se děje jistě více.
- V rámci diskuze bylo zmíněno, že vznik **noclehárny pro ženy** je na dobré cestě. Pro osamělé ženy je problém, kam se v náročné situaci obrátit. Účastnici se shodují, že je noclehárna potřeba.
- Bylo zmíněno ze strany poskytovatelů, že město Beroun je v sociální oblasti aktivní, pomáhá a spolupráce funguje. Bez podpory města by to nešlo. **Město mimo jiné pomáhá formou poskytnutí prostor za výhodné ceny**, což je klíčová forma podpory.
- Svazy se z Komunitního centra odstěhovaly do prostor Domova penzionu pro důchodce Beroun (DPD). Od roku 2019 město **Beroun bude hradit z rozpočtu města provozní náklady a služby spojené s užíváním** vypůjčených/pronajatých nebytových prostor v objektu (DPD) za svazy zdravotně postižených a obecně prospěšné organizace, které užívají tyto prostory a poskytují služby a aktivity v sociálně-zdravotní oblasti. Na aktivity mohou svazy žádat o dotaci. Jedná se o významnou pomoc ze strany města.

- Na setkání zaznělo, že se v nových prostorách počítá s **ošetřovnou**.
- Byly předány **novinky z Úřadu práce**. Je předpoklad, že letos nebude novela právních předpisů v souvislosti s dávkami. ÚP práce nabízí individuální konzultace ke konkrétním případům. Pokud někdo zaregistruje problém s poukázkami hmotné nouze v souvislosti s konkrétní prodejnou, je možné se obrátit na Úřad práce, který to bude řešit.

Závěrem

- Na závěr pracovní skupiny Martina Macurová a paní vedoucí OSVZ Marie Marková poděkovaly všem účastníkům za spolupráci ve skupině.
- Členové pracovní skupiny byli seznámeni s tím, že CPKP bude oslovovat poskytovatele SSL s prosbou o analytické rozhovory, které budou sloužit jako podklad pro zpracování Střednědobého plánu SSL na další období či případného podložení změn, které je třeba v rámci SSL realizovat.
- Na dalším setkání pracovních skupin budeme dále pokračovat ve společné práci, věnovat se problémům více do hloubky a hledat možná řešení.

Příloha zápisu:

- Prezentace k úvodnímu setkání

Zapsaly: Monika Ljubková a Martina Macurová (CPKP střední Čechy)